

POTŘEBA BÝT BEZ BOLESTI

Bolest

- nejkomplexnější lidská zkušenost
- je stará jako lidstvo samo – součást života
- bolest je to, co nemocný říká, že bolí
- ve 21. stol. je bolest vždy zbytečná a zubožuje člověka
- 90 % onkologicky N trpí neztišitelnou bolestí
- varovný signál → stav ohrožení

Význam bolesti

- **Ochranný**
vede k ochrannému chování
svépomoc, pomoc laika, léčitele, odborníka
změna životního stylu, hodnot. žebříčku
- **Signalizační**
symptom poruchy zdraví
Diagnostický – pomoc při určení Dg.
Humánní – vstřícné chování lidí, poskytnutí PP

Dělení bolesti 1

- **AKUTNÍ**

úraz, operační zákrok, nemoc...

doba trvání – hodiny, dny, týdny

symptomy – grimasy, hypertenze, tachykardie,
hyperglykemie, pot, nauzea...

- **CHRONICKÁ**

nemusí přímo souviset s poraněním/poškozením tkáně

doba trvání – déle než 3 měsíce

symptomy – nespavost, nechutenství, soc. izolace...

Dělení bolesti 2

- **NÁDOROVÁ**
nádor, metastázy, onkologická léčba
nesmíme dopustit, aby byla v kombinaci s akutní b.
- **CHRONICKÁ NENÁDOROVÁ**
nejčastější bolest u seniorů
- **PRŮLOMOVÁ**
přechodně zvýšená intenzita bolesti při vl. léčbě bolesti
náhlé vzplanutí
u nádorových i nenádorových bolestí
je třeba na ni N připravit

Dělení bolesti dle místa vzniku

- **NOCICEPTIVNÍ**
následek přímé stimulace nervového zakončení
- **a) Somatická**
ohraničená, tupá, pulzující, dobře lokalizovatelná
- **b) Viscerální orgánová**
obtížně lokalizovatelná (př. ca pankreatu, apendicitis)
→ často doprovázena vegetativními příznaky
- **NEUROPATICKÁ**
prudká, vystřelující, palčivá → následek poškození nervů

Faktory ovlivňující bolest

- **fyziologicko-biologické**
věk, nemoc, pohlaví...
- **psychicko-duchovní**
osobnost, psychika...
- **sociálně-kulturní**
výchova, etnografické vlivy...
- **f. životního prostředí**
chlad, teplo

Práh bolesti je snižován

- nepohodlím
- zlostí
- nespavostí, vyčerpáním
- strachem, úzkostí
- smutkem, depresí
- nudou
- mentální izolací
- sociální izolací

Práh bolesti je zvyšován

- kontrolou dalších symptomů postupující nemoci
- spánkem
- doprovázením, nabídnutím vztahu
- sympatiemi, zájmem a porozuměním
- ztlumením úzkosti, zvednutím nálady
- farmakologicky (analgetika, anxiolytika, antidepresiva)

Hodnocení bolesti

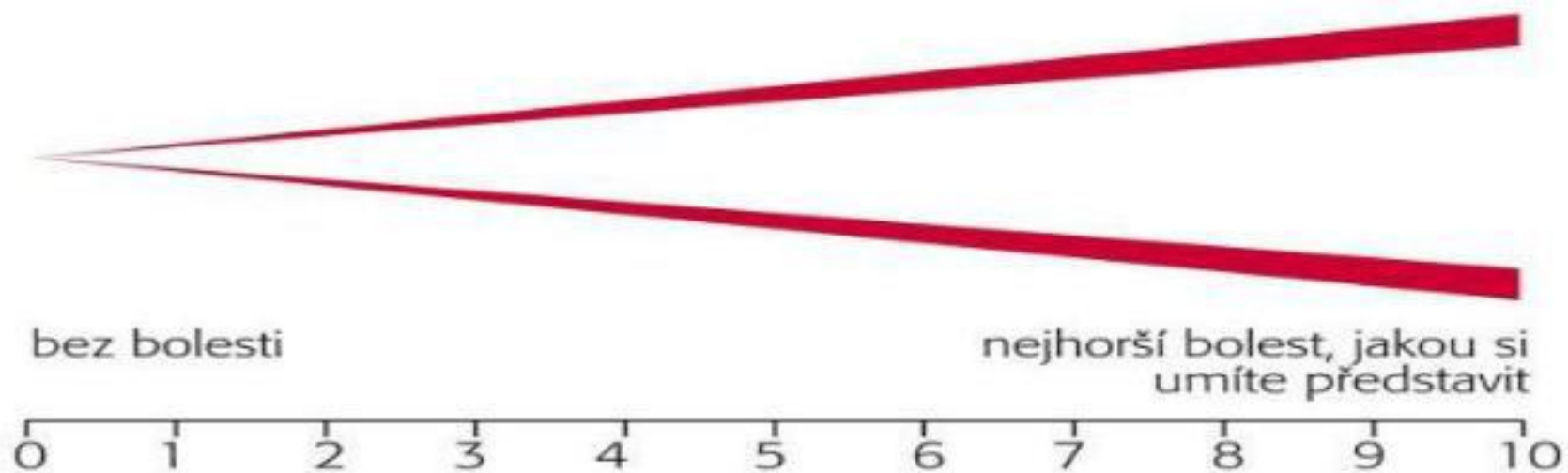
- druh bolesti
- charakter bolesti
- lokalita bolesti
- intenzita bolesti
- tolerance bolesti
- doprovodné symptomy
- vyvolávající příčiny
- předcházející zkušenost

Hodnotící škály

- vizuálně analogová škála (VAS)
- obličejová škála
- číselná hodnotící škála (NRS)
- verbální diagnostikování intenzity bolesti

Terapie bolesti - nefarmakologická

- aplikace tepla/chladu
- placebo
- psychoterapie
- relaxace
- hypnóza
- sugesce
- RHB postupy
- alternativní metody

Bolest – oše anamnéza

- důvěra nemocného a sestry
- sledování neverbálních projevů → pozorování
- rozhovor s nemocným
- cílené otázky – kde to bolí, charakter b., kam se b. šíří, kdy se b. zhoršuje, co b. pomáhá zlepšit...
- hodnotící škály

Stanovení oše diagnóz

- 12. doména, třída 1
- *Akutní bolest (00132)*
- *Chronická bolest (00133)*

Děkuji za pozornost

